Kobeken. — Al te maal vieze namen, zooals in 't land der Hottentotten. O, liberaal partijken, wat waart gij vroeger, wat zijt gij nu, wat zal van u geworden! Gij roekt waar 't niet te vinden is, gansch nieuwe mannen moest gij kiezen, Baas. « Als men pijn in het hoofd heeft, moet men zijne voeten niet verbinden. » zegt het spreekwoord.

Ganzendonk. — Ik ga verder, Kobeken. Oskosten genoodzaakt door de nieuwe inrichting: verzelding voor moeite, 100 fr.; nieuw zevenklavendel, 5 fr.; splinterlieuw kostuum voor den Woensdagen, 7 fr.; apotheekpartijken voor de Sondjes ter gelegenheid van Broukomsfeest, 4 fr.; andere kleine uitgaven 4 fr.; totaal 118 fr. Maar, wat dunkt u van ons nieuw vaandel, blinkend als goud, niet waar Kobeken?

Kobeken. — 't Is wel de moeite waard. Vertaardigd uit allerhande lappen, evenals een vastenavond kleed, Baas.

Ganzendonk. — Gij werpt mij uit den haak; luister toe, Kobeken. Middelen om de gedane uitgaven te dekken; gilie van een vreemd persoontje met bonten hoed en zwaaiend kleed, 5 fr. opbrengst van eenen verkoop oude gebedenboeken, paternoosters, medailien en kruiskens van kaaskverdraaide katholieken, 50 fr. totaal 55 fr. Het te kort, beloopende 63 fr. zal aangevuld worden door een collecte te doen bij de Gevriendjes 's dinsdags van 't kermisfeest.

Kobeken. — Halte là! genoeg van dat gepoch, Baas. Geloof mij, laat uwe mannen varen; sluit u aan met de brave, vreedzame katholieken; vertoon u niet meer op straat met lintjes « geel en blauw », jouw nooit meer uw oproerig lied; doe grond rijpelijk de zaak, dan zult gij met mij moeten bekennen dat sinds uwe societeit is tot stand gekomen, ons vroeger zoo stil Brouckom is gezet « in rep en roer ». Zeg vaarwel aan al die vodderij; geef mij hierop de hand en beste vrienden zijn we, Baas.

Ganzendonk. — Gij hebt gelijk, Kobeken. Recht uit gesproken, de katholieken van ons dorpje gedragen zich « stil en zacht »; dit moet elkeen bekennen. Van heden af is 't ermee gedaan, geene gekkernij meer, ik ontbind dadelijk de societeit « de Gevriendjes » en val voor altijd met de oude katholieke partij.

Kobeken. — Bravo! driemaal bravo, Baas!

TISTIE.

Mag men wilde duiven schieten?

De genaamde Thomas Larondelle van Guygoven was door de rechtbank van Toogeren veroordeeld geworden tot honderd franken boete voor overtreding der jachtwet en tot eene gelijke som om zijn geweer niet ingeleverd te hebben. De veroordeelde ging in beroep voor het hof van Luik. Het misdrijf dat hem ten laste gelegd werd, was het schieten van eene houtduif.

Het hof van Luik heeft beslist dat de houtduif een jachtwild is en op de conclusiën van den heer advocaat-generaal Collinet is de betichte vrijgesproken.

Larondelle had voor verdediger Me Emile Coart, advocaat te Toogeren.

Geestelijke Benoemingen.

De eerw. heer V. Résimont, pastoor te Velroux, is verplaatst naar de parochie Goé. — De eerw. heer Saur, kapelaan te Goé, is verplaatst naar Ougrée, in vervanging van den eerw. heer Brach, die rector is benoemd te Seroulle. — De eerw. heer Goby A. J. is pastoor benoemd te Velroux.

Sterfgeval.

De eerw. heer F. V. Nass, priester van 1824, eerst kapelaan en vervolgens, sedert 1831, pastoor te Zonhoven, is godvruchtig overleden, den 8 dezer, in den gezegenden ouderdom van 88 jaren.

BINNENLAND.

Men meldt uit Luik, 9 october:

In de rue St-Gilles heeft dezen morgend een smartelijk drama plaats gehad. Mad. Massillon, die in die straat bij hare moeder inwoont, leeft sedert zes maanden gescheiden van haren echtgenoot. Die jonge vrouw was sedert eenigen tijd zeer droefgeestig; in de maand september laatstleden had zij gepoogd een einde aan haar leven te stellen door zich eene schaar in de keel te planten. Dank aan goede zorgen, gelukte men er in haar te genezen. Doch deze morgend heeft zij zich de keel doorgesneden bij middel van een scheermes; de dood was schielijk. Om haar noodlottig plan ten uitvoer te brengen, had zij hare schoone kleederen aangedaan; toen men haar dood aantrof, hield zij eene kleine spiegel in de linkerhand.

— Men meldt uit de Ardennen dat de wilde zwijnen ich reeds beginnen te vertoonen en wel in tamelijk groot getal. Verleden week heeft de wachter van het kasteel Froux-Menil, twee dagen achtereen, telkens een jong zwijn geschoten. Ook een volwassen exemplaar werd door hem gekwetst.

— Vier sterke drinkers zaten dezer dagen in een Berlynsche knijp en dronken, als rechtgeaarde oud-Duitsche stamgasten, tot hunne hoofden, zwaar van bier, hun op de borst zonken en een zoete slaap hen bevingt.

Het uur van sluiten had geslagen en de oberkelner wendde pogingen aan, om de vier laatste zaten te wekken, maar zonder het gewenschte gevolg. De ervaren oppercschenker wist echter wat hem te doen stond. Hij liep de straat op, riep een huurrijtuig aan en sleepte met behulp van den koetsier de vier bierlijken in de vigilante.

Waar moet ik met die vier heen? vroeg de koetsier, waarop de oberkelner hem den volgenden vrachtbrief ter hand stelde: 1e Zit rechts voor: Lehmann, af te leveren Friedrichstrasse n°...; 2e Links voor: Schultzestr... n°... ; 3e Rechts achter: Werneerstr... n°... ; 4e Links achter: Neumannstr... n°...

De voerman gat den kneiloer een knipoogje, streek het geld op, dat deze hem voor den rit betaalde en reed met het zwijgende gezelschap den donkere nacht in. Weinige oogenblikken later waren de lichten in het bierhuis uitgedoofd en hadden de waard en de oberkelner zich ter ruste begeven. Een half uur verliep, toen plotseling het huis door hevig schellen in rep en roer werd gebracht. De oberkelner kleedt zich haastig, snelt de trap af en ontsluit de straatdeur. Voor hem staat weder de koetsier, hij doet het portier openen en zegt:

« Weest zoo goed en zet de kerels weêr op hunne plaats. Zij zijn onder het rijden door elkaar gevallen en zij weet ik niet waar elk van hen moet worden afgeleverd. »

— De huizen der toekomst. — Te Minneapolis in Minnesota, is men begonnen met den bouw van een huis, waarbij de hotels, met hun *twaalf verdiepingen* te New-York nog maar hutten zijn. Het nieuwe gebouw is bestemd om het stelsel, dat de bouwkunst tegenwoordig in Amerika volgt, eenen stoot te geven en er een te doen ontstaan, dat meer veiligheid geeft tegen brand en tegen dieven dat duurzaam is en minder geld kost.

De ingenieur L. S. Buffington heeft patent genomen op dat nieuw systeem en heeft het plan van het nieuwe gebouw publiek gemaakt.

Men kan het gebouw geen monsterhuis noemen, maar wel, en met recht, een reuzenwerk, een monument, dat, ondanks zijne ontzaglijke grootheid, sierlijk en toch eenvoudig is; een werk waarvoor de geest van verbazing en verwondering stilstaat.

Het huis gelijkt op eenen overgrooten toren, met vensters als 't ware bezaaid. Het heeft niet minder dan acht en twintig verdiepingen, die men langs een twaalftal ophaalbakken kan bereiken, die door stoom in beweging worden gebracht.

Elk van deze elevators is een klein salon, heeft een conducteur en gaat met de grootste regelmaat naar de verschillende verdiepingen.

Het huis is in de hoogte gebouwd; de lengte en breedte bedragen slechts 80 voet, maar daarentegen is de hoogte van den grond tot aan de achten-twintigste verdieping 350 voet. Het gebouw bevat 728 groote kamers, die allen aan de vier muren zijn gelegen en hun licht van buiten ontvangen.

Midden van het gebouw loopen van den grond tot aan het dak twee ijzeren slingertrappen, die gebruikt kunnen worden, wanneer er aan den elevator iets mocht missen. Het dak is in glas en zendt een stroom licht naar beneden tot in de groote vestibule. Het gebouw is vierkant; het dak spitst, met kleine torentjes aan de vier hoeken.

Behalve voor de deuren en vensters, wordt er geen hout bij den bouw van 't huis gebruikt; het is geheel van steen, met een sterk ijzeren geremte. Al de vertrekken, die voor werkplaatsen moeten dienen, worden voorzien van ijzeren balken; de vloeren zijn van ijzer.

De elevators bereiken de bovenste verdieping in een halve minuut; de belangrijke hoogte is dus sneller te bereiken, dan de eerste verdieping in een gewoon en gemakkelijk ingericht heerenhuis. Overigens, meent de gelukkige ingenieur, is de lucht « daar in de hoogte » niet alleen gezond, maar een huis, zoo in de hoogte gebouwd, is ook goedkoop, omdat het een kleine oppervlakte beslaat, en er dus voor aankoop van grond weinig kapitaal gevraagd wordt, en de lucht, de oneindige ruimte, gemeenzaam goed is.

De moeilijke vraag van de toeremende prijzen van den grond in groote steden is nu opgelost; men bouwt eenvoudig in de hoogte.

— Men heeft waar voor zijn geld! — Elke doos Zwitersche Pillen Hertzog bevat 50 Pillen en kost slechts 1 fr. 50; het etiket draagt het zegel der fransche Regeering. Deze Pillen bewaren lang. Hun gebruik tegen vele ongesteldheden en ziekten is algemeen gekend; het is genoeg dat de koopers er op drukken dat zij de Zwitersche Pillen Hertzog verlangen.

— Een zonderling duel heeft voor eenige dagen te Kansas City plaats gehad. De heer Daniel Cartwright, eigenaar van het *Grandy Block Hôtel*, en een paardenkoopman, de heer James Donochoe, klommen, om hun de stukken vleesch uit de handen te rukken. Wanneer zij al te stoutmoedig werden, jaagde hij ze met stokslagen weg. Reeds had hij zich verscheidene malen op den rug van twee zijner grootste leerlingen neergezet, die zich zeer gerust hielden, toen opeens, op 't oogenblik dat hij het hoofd omwendde, een der monsters hem vastgreep.

Een kreet van schrik steeg op uit het volk, dat die vreeselijke vertooning bijwoonde. Men trachtte het dier door stokslagen zijne prooi te doen loslaten, maar het begon zich rap om te draaien om den heer Pernolet te verscheuren. De ongelukkige bestuurder, zich zelf willende verdedigen, gleed zoo ongelukkig uit, dat hij in het midden der monsters viel, die dan ook al gelijk naar hem to sprongen. Een ongelooflijke schrik maakte zich van het ontroerde publiek meester, en velen namen de vlucht, om dat vreeselijk schouwspel niet te zien. Men kon echter den ongelukkige aan zijne afschuwelijke tegenstanders ontrukken; de noodige zorgen werden hem aanstonds door een aanwezig zijnde geneesheer toegedieend.

Italië.

DE ONTVANGST VAN WILHELM II TE ROME.

Een brieiwisselaar van de *Nordd. Alg. Zeitung* schrijft de volgende bijzonderheden, over de voorbereidselen tot de ontvangst des keizers van Duitschland in de eeuwige stad.

De toebereidselen, zegt hij, gaan alle verwachting te boven; gansche huizenwanden afgebroken, openbare en bijzondere gebouwen, monumenten, kerken en schouwburgen, worden herschilderd of wel van nieuwe gevels voorzien.

Voetpaden en groote fontainen worden aangelegd, men maakt eene prachtige elektrieke verlichting gereed, kortom, dag en nacht zijn duizende handen in beweging, om tegen de ontvangst van keizer Wilhelm het oude Rome in een feestelijk gewaad te steken.

Bij het koncert op de Piazza del Populo zal een prachtige fakkeltocht plaats hebben.

Tusschen Rome en Berlijn zijn twee nieuwe telegraaflijnen ingericht geworden; eene voor het koninklijk huis, den keizerlijken- en den Staatsdienst en eene voor de drukpers.

Politiek overzicht.

DE REIS VAN PRESIDENT CARNOT.

De president der fransche republiek heeft eergisteren morgend Annecy verlaten, onder toejuichingen der bevolking. Hij heeft zich naar Lavagny-Lyon en vervolgens naar Beaune begeven. Te Annecy had hij dinsdag de inhuldiging van het Lyceum bijgewoond en des avonds heeft hij op een banket, ter zijner eer gegeven, op eenen heuvel door den meier toegebrachten heildronk het volgende geantwoord:

« In dit betoogingen, zoo kostbaar voor eenen man, die gedurende zes jaren onder u geleefd heeft, is er een ander gevoelen, dat er uit opwelt en het hart van den Vaderlander treft. Uwe moedige bevolking, die men beminnen moet als men ze kent, stelt de liefde voor de vrijheid en voor het fransche Vaderland op hoogen prijs. Het is die verkleefdheid, die zij heeft willen doen blijken. Ik ben haar erkentelijk voor die edele gevoelens en in naam der republiek bedank ik haar uit den grond des harten voor hare vaderlandslievende getrouwheid. »

DE REIZEN VAN KEIZER WILLEM.

Eene depeche uit Ponteba meldt dat de trein, waarop zich de keizer van Duitschland met zijn gevolg bevond, aldaar wat vroeger is aangekomen dan men hem verwacht had. Generaal Lanza heeft den keizer in naam van den koning van Italie het welkom toegewenscht. De keizer en prins Hendrik zijn uitgestapt en hebben zich onderhouden met de officieele personagiën, die hen tegemoet waren gekomen. De trein heeft des avonds, om 9 ure 40 minuten, zijne reis voortgezet en is verleden donderdag, om 4 ure 50 minuten, te Rome aangekomen.

WILHELM II TE ROME.

Donderdag namiddag, eenige minuten na 4 ure, is de duitsche keizer te Rome aangekomen, waar hij door de koninklijke familie onthaald is met alle mogelijke plechtigheid. Op den doortocht van de statie naar het paleis des konings, waar de keizer afgestapt is, werden Wilhelm II en koning Humbert nogal warm toegejuicht.

Gedurende de ontvangst der overheden in het Quirinaal, hebben nogtans voor het paleis vijandelijke betoogingen plaats gehad. Er werden roode vierkante papierkes rondgestrooid, met de opschriften: « Leve Trente en Triest! Leve Elzas-Lotharingen! Leve Frankryk! Weg met het drievoudig verbond! »

Die betoogingen lokten echter tegenbetoogingen uit. Eenige groepen liepen rond roepende: Leve Duitschland! Zij droegen kartels met die woorden als opschrift. De policie is moeten tusschenkomen en heeft eenige aanhoudingen gedaan.

Vrijdag morgend, omtrent 11 ure, hebben keizer Wilhelm en zijn broeder Hendrik, het paleis verlaten, om zich naar het duitsch gezantschap bij het Vatikaan te begeven. Er werd hun daar een vroegmaal opgediend, waaraan de kardinaals Rampolla en Hohenlohe, de bisschop van Agliarde en andere prelaten deelnamen.

Ten 1 ure begaven de kardinaals en de priesters zich naar het Vatikaan. Een kwart uur later vertrok de keizer er zelf heen in zijn eigen rijtuig, dat hij opzettelijk uit Berlijn had doen komen.

LAATSTE NIEUWS.

VREESELIJKE RAMPEN.

Quiecy, 12 oct.

Eene ruime tribune die was opgeslagen voor ongeveer 5000 personen, om een vuurwerk te zien dat het bombardement van Londen zou verbeelden, is ingestort onder dien last.

Er zijn niet minder dan 500 gekwetsten weggedragen, meerdere daarvan gevaarlijk.

Figueras, 12 oct.

De dynamietfabriek hier ter plaatse is in de lucht gevlogen door eene ontploffing. Buiten het getal gekwetsten dat aanzienlijk is, zijn er vier werklieden gedood. De slag der ontploffing is gehoord tot op eene uur afstands.

Varia.

Een rit naar den gletscher, le Marboré.

(VERBODEN NA TE DRUKKEN.)

Toen wij, een veertigtal jaren geleden, het eerste onderwijs in onze moedertaal kregen, hoorden wij den door onderdom en werkzaamheid vergrijsden schoolmeesteronzer gemeente Schijndel, in de wandeling meestal Kis genoemd, dikwijls van de Alpen en Pyrenëen spreken. De jeugd zat met gespannen ooren en gapende aandacht, naar die verhalen te luisteren.

De onderwijzer vertelde van boven de wolken uitstekende bergtoppen; van uneeuwlagen die, bij het neerrollen in uitgestrekte massas, huizen en dorpen begroeven en verwoestten; van watervallen welke in breede stralen uit eene hoogte van honderde meters neerspatten, enz.

Wij namen dit alles, op het gezag en de geloofwaardigheid van den onderwijzer, voor goede munt aan: thans kunnen wij menige zijner verhalen door ondervinding bevestigen, daar wij vele uren ver in de Hooge Pyrenëen (1) getrokken zijn, zooals de volgende bladzijden mededelen.

Reeds in het vroege morgenuur, bij een rozigen glimlach des dageraads in de maand Mei, toen de frissche dauwdruppels nog aan de grashalmen en bladen hingen, stond het rijtuig, met vier vlugge paarden bespannen, voor de poort van ons logement, op de Place Communale te Lourdes.

Men weet, dat die tochten, twaalf uren lang, altijd met drie of vier Bretagneesche paarden geschieden en dat die flinke dravers halverwege nog door vier andere vervangen worden.

Schoon weer en een wolkenlooze hemel begunstigden niet weinig de pelgrims op dezen rit.

De gansche tocht liep door eene aaneenschakeling van bergen en valleien, hier waar dorpen, ginder steden tegen hoogere of lagere glooiingen vastgeklampt waren, die nu eens met dichten plantengroei, met bosschen, weiden en landerijen versierd waren, dan weer met reusachtige rotsblokken vol gestapeld, die op menige plaats over het hoofd van den reiziger heenhingen.

Het rijtuig rolde meermalen zoo diep tusschen de hoege bergen en gapende afgronden voort, dat men te midderdag en bij een onbewolkten hemel de zon niet kon zien.

Somtijdswas het in de diepe valleien zoo warm, dat de paraplui voor parasol moest dienen. Geen verkwikkend windje waaide er, geen enkel zuchtje verfrischte de lucht, alles was bladstil. Wij hadden ons tegen die hitte wel voor een groot gedeelte kunnen beschutten met de kap der landau op te slaan, maar daardoor zouden wij een groot gedeelte van ons doel niet bereikt hebben; het gezelschap wilde immers die vertevene natuur beschouwen en bewonderen.

Een geruimen tijd volgt de rivier de Gave den reiziger, zij stuwt haar schuimend water van rots op rots voort; langs de steile glooiing van haren oever reden wij heen en zagen den stroom op sommige plaatsen meer dan honderd meters beneden onze voeten voortbruisichen.

Grootsch, maar tevens huiveringwekkend is hier het gezicht, wanneer men nu eens zijn blikken over die ver uitstekende en dreigende rotsgevaarten slaat, dan weer zijn oogen werpt langs bijna loodrechte afhellingen naar de rivier, die dikwijls zoo diep beneden den rijweg voortrolt, dat zij een slingerend lint schijnt, ofschoon hare bedding vele meters breed is.

Op zeekige plaats ziet men bosschen hangen, waartusschen eenwenbengende boomen in wier schaduw hier villas, ginder stalpen, te midden van een prachtigen plateegroet, wegschuilen. Hooger rijzen weer andere bergen; op sommige zijn torens gebouwd, of ruinen wellicht van feodale burchten.

***

En dan die verheven en gedruischmakende watervallen, in zoo groot getal en dikwijls uit zoo verbazende hoogte nederschielend!

Wij zagen op die reis watervallen in breede straal, uit eene hoogte van drie tot vierhonderd voeten, op ontraggelijk groote rotsgevaarten uiteenspatten en als stof verdwijnen. Men ziet zelfs op sommige plaatsen het water ter hoogte van zeven tot acht honderd voeten uit beneeuwde kruinen eerst bedaard voortrollen, vervolgens door verschillende zijaderen aangewassen, langs de steile helling donderend neerbruischen tot op een punt, dan in een of meer bergkloven wegsluipen, ten einde op twee of drie honderd voeten lager uit de ingewanden met geweld weer te ontsnappen, om eindelijk, door bosschen en weiden heenstroomend, zich in de rivier te ontlasten. Die ontlasting geschiedt meestal met verscheidene hoehten en somtijds dwars over de openbere wegen waar de rijtuigen voortrollen, gelijk ook het geval was met ons viertal dravers, die meer dan eens halverwege de kuieen door het gudsend water stapten.

Uit de bergen steken op vele punten rotsen vooruit, die door de watervallen gansch beschuimd zijn; op andere plaatsen heeft de loop geulen en ravijnen gegraven in de grilligste krunkelingen. Men zal gemakkelijk begrijpen, dat sommige watervallen, die met zoo vervaarlijk gedruisch neerstorten, het geluid van het gerij gansch overstemmen.

In de voorjaarsmaanden, vooral in April en Mei, zijn zij het prachtigste en in den breedsten omtrek, dan toch is de warmte der zon sterk genoeg om een gedeelte der in den winter gevallen sneeuwmassa te ontdooien. Hoe kristalhelder dit ijskoud water ook is, raadt men het allen ten zeerste af, om het ongemengd te drinken, dewijl het dikwijls bestanddeelen inhoudt die oogenblikkelijk het koliek veroorzaken.

Niet zelden ziet men kadden schapen en geiten op hoege terrassen, welke op menige plaats met welig gras begroeid zijn. Die dieren grazen er langs de gedruischmakende watervallen zoo gerust, alsof zij op stal stonden. De herder zingt er onbevreesd zijn lied, dat door de echoos der bergen tienvoudig weerkaatst wordt; hij speelt onbekommerd zijne schalmei in de heldere en fijne berglucht of verlustigt zich als snaakshe jongen met keien in den bergstroom te werpen. Het volk immers wordt van jongs af aan dat oord gewend: velen hebben zelfs tegen huiveringwekkende hellingen hunne woningen opgeslagen, die bijna loodrecht boven onze hoofden hingen en door de groote hoogte ons kaarten huisjes toeschenen.

***

Wij zijn te Pierrefitte, vijf uren ten noorden van Lourdes.

Dit dorp, in de Bigorre, departement der Hooge-Pyrenëen, bevat slechts achthonderd inwoners, het ligt honderd en tachtig uren ten zuiden van Parys. Hier in het *Hotel de l'Univers* werden vier versche paarden aangespannen, na een half uur opontbond. In de verzameling van boeken in de zaal van het hotel lagen ook Nederlandsche.

De witte gevels dezer huizen steken vreemd af tegen de donkere houtgewassen van de omliggende bergen. Men waant zich op het eerste gezicht door de bergen geheel ingesloten, want op slechts vijf minuten afstand in rechte lijn, rijzen hun kruinen honderden meters hoog, en toen de koetsier zeide, dat wij daar over moesten rijden, wilde niemand zijne woorden gelooven, vermits toen voor ons de zigzagvormige rijwegen tusschen het hout nog verscholen waren. De twee Gaven rivieren vloeien te Pierrefitte zamen. De bergen te dezer plaats bevatten loodmijnen. Verscheidene Spanjaarden, in korte broek en roode kousen, arbeiden er.

Het rijtuig rolde verder naar Luz-en-Barrèges, de hooldstad van het kanton Bergoms. Hier ziet men eene kerk, door de Tempeliers gebouwd; eenige gekanteelde overblijfselen schijnen aan te duiden, dat het aanpalend gebouw vroeger tot citadel heeft gediend. Men toonde er ons vele oudheden, zooals zwaarden, lansen, schietwerktuigen, enz., die de leden dezer ridderorde gebruikt hadden. Men meldde ons ook, dat het

(1) De Pyrenëen, eene groote bergketen, scheiden Frankryk van Spanje, en loopen van de kopen Creus en Gerbere op de Middellandsche zee tot aan de Golf van Gascogne. De lengte dezer bergketen beslaat ongeveer honderd, bij eene breedte van vijf-en-twintig uren.

De keten is in het zuiden veel hooger dan in het westen, tij bereikt in 't midden de grootste hoogte. De piek van Maladetta verheft zich 3374 meters, die van Vignemale 3298 en die van den Warhorel steekt 3680 meters boven den zeespiegel uit.

De noorewlijn begint in het noorden op omstreeks 2750 meters, en in het zuiden nog 300 meters hooger. Langs Spanje zijn de Pyrenëen meestal bedroeht afhellend en alzoo voor den waandom minder geschikt; doch langs Frankryk zijn zij meer trapsgewijze, vandaar vindt menier aangenamer vulleien en op menige plaats een weligen plantengroei.

De oorspronkelijke, geologische grond bevat graniet, glimmerstoenschiefer, schiets en kalksteen. De minerale rijkdom is er groot; hij bestaat uit ijzer, koper, zink en lood; maar slechts het ijzer wordt er op groote schaal gedolven.

— O, had ik het maar geweten! had ik het maar geweten!

— En wat zoudt gij dan gedaan hebben?

— Dan zou ik al 't mogelijke gedaan hebben om eene nur vroeger hier te zijn.

— Dan zoudt gij haar nog gevonden hebben. Uwe vrouw zal waarschijnlijk er niet over in haar schik zijn.

— Dat kunt gij denken. Maar ik kon 't niet voorop weten. 't Is mijne schuld niet.

— 't Was dus iets gewichtigs?

— Dat schijnt wel zoo.

— Welnu, beste Jan, 't is maar een nitstel; en als mejufvrouw Lucile terugkomt...

— Ja, ja, gij hebt gelijk, mijnheer Rouvenat, 't zal er later ook nog wel tijd voor zijn. Maar er zijn van die dagen waarop ons alles tegenloopt. De zon is reeds gestegen; ik moet gaan. Tot wederziens, mijnheer Rouvenat. Doe de groetenis aan mijnheer Mellier.

— Ik zal 't niet nalaten, Jan! Tot wederziens...

— Wel, wel? waar zijn mijne gedachten? zegt eenskaps de Wolvendooder. Daar zou ik bijna mijn geweer vergeten hebben.

— Uw geweer? zegt Rouvenat hevig ontsteld.

— Gisteren avond moest ik nog naar Terroise, en daar het mij maar tot last zou zijn, heb ik het hier gelaten...

Hij gaat naar den schoorsteenmantel, neemt zijn geweer er af en hangt het aan den riem over zijnen linker schouder.

Rouvenat voelt het bloed naar zijn hoofd stijgen, terwijl het koude zweet op zijn voorhoofd paralt; hij bemerkt dat zijn meester het geweer van Jan Renaud heeft gebruikt om de misdaad te plegen. Een vreeselijke angst overvalt hem. De ongelukkige meent dat hij in onmacht gaat vallen, maar hij weet zich te overmeesteren.

Gelukkig heeft Jan Renaud niets meer te zeggen. Hij groet Rouvenat met de hand, en de hoeve verlatende, roept hij: Tot wederziens!...

Als Renaud vertrokken was, droogde de arme Rouvenat zich het zweet van het voorhoofd, dronk een glas water en viel op eene houten bank, die aan de tafel stond.

— Mijn God! Mijn God! mompelde hij, wat zal er nu gebeuren? Als Jan bemerkt dat zijn geweer is afgeschoten, zal hij begrijpen dat iemand het heeft gebruikt; hij zal een vermoeden krijgen; hij zal het openbaren... Men zal meer willen weten... hij zal alles moeten uitleggen... Men zal hier onderzoek komen doen... En Mellier, die de handen aan zichzelven wil slaan!... Wat moet ik doen? Groote God, wat moet ik doen? O, nu begin ik het ergste te vreezen!...

Hij werd in zijne smartelijke overdenkingen gestoord door het binnentreden van eenen knecht van de hoeve, die hem iets kwam vragen...

Ondertusschen had Mellier de twee pistolen zwaar geladen; daarna had hij een vel papier voor zich gelegd en was aan 't schrijven.

Wat schreef hij?... Zonder twijfel schreef hij zijn testament!...

X. — DE VERBERGPLAATS DER GEHEIME PAPIEREN.

Te huis gekomen, vond Jan Renaud zijne vrouw ten prooi aan eene hevige ongerustheid.

Genoveva had geweend, hare roode oogen verrieden het.

Jan Renaud zette zijn geweer in eenen hoek der kamer, wierp zijnen hoed op het bed en viel uitgeput van vermoeienis op eenen stoel.

— Hoe is 't Genoveva, komt gij mij niet omhelzen dan? zegt hij tot zijne vrouw.

— Dat verdient gij waarlijk niet, antwoordt zij.

— O gij kleine pruilster!... Komaan, Genoveva!

Zij ging naar hem toe en liet zich omhelzen.

— Wat ziet gij er uit, zegt zij; men zou denken, dat gij u in 't stof hebt rondgewenteld; uwe kleeren, uw baard, zelfs uw haar zitten vol stof.

— Nu, op den weg is aan stof geen gebrek.

— En wat zijt gij bleek, gij ziet er ontsteld uit.

— 't Is geen wonder! ik ben vreeselijk vermoeid.

— Jan, 't is schoon van u, mij in de hevigste ongerustheid een geheelen nacht op u te laten wachten. Ik heb geen oog kunnen sluiten; allerlei beangstigende gedachten hielden mij bezig.

— Hoe kunt gij zoo kinderachtig zijn; gij moest toch bedenken, dat ik niet verloren zou geraken.

— Gij hadt uw geweer meegenomen, Jan, om op de wolven jacht te maken... een ongeluk is zoo gauw gebeurd.

— Daar hebt gij waarachtig gelijk in, mompelt hij. En luide voegt hij er bij: Nu zijt gij weer gerust, niet waar?

— Ja, maar ik weet niet waar gij den nacht hebt doorgebracht?

— Hadt gij vergeten, dat ik naar Terroise moest?

— Neen, dat had ik niet vergeten; maar al had men u ook een pooaje opgehouden, dan hadt gij toch gisteren avond voor tien ure terug kunnen zijn.

— Ei, ei! gij kunt beter rekenen dan ik.

— Houdt mij nu maar niet voor den gek.

— Ik verzeker u, Genoveva, dat ik er niet in 't minst aan denk.

— Zeg mij liever wat gij al dien tijd hebt gedaan.

— Ik heb op de hoeve aangelegd, waar ik op de gezondheid van mejufvrouw Lucile en op uwe gezondheid eene heele flasch heb geledigd. A propos, mejufvrouw Lucile is dezen ochtend naar Champagne vertrokken.

— Waarom?

— Eene harer schoolvriendinnen moet zeer ziek zijn.

— Ach!... En dan!

— Dan Frémicourt voorbijgaande, ben ik naar den molen geweest. Gij zult het meel nog heden krijgen, dan kunt gij van den avond of morgen ochtend aan 't bakken gaan. Eindelijk ben ik naar Terroise gegaan en...

— Gij zijt er gebleven.

— Juist, ik ben er gebleven... om...

— Zonder op mij te denken, zonder u er om te bekommeren, dat ik in den hevigsten angst moest verkeeren, omdat gij niet terugkwamt. Ach ik herhaal het nogmaals, Jan, gij hebt niet schoon gehandeld.

De Wolvendooder was in de grootste verlegenheid.

— Gij zijt naar de herberg gegaan en hebt u vermaakt met kaartspelen; zij waart warm, gij hebt meer gedronken dan gij verdragen kunt en zijt misschien half dronken geworden.

— Wel, gij raadt het juist, ik was niet recht in orde... en kon niet naar huis terugkeeren.

— Ziet gij wel, Jan, dat ik reden had om ongerust te zijn. Maar gij zijt nog niet in orde.

— 't Is waar, ik ben nog niet zooals ik zijn moet.

— Gij moet iets eten; wat wilt gij hebben? Ik heb nog een stukje spek en een stukje kaas... Ik zal u eene goede soep klaarmaken.

— Nu, dat zal geen kwaad doen.

— Met porrei?

— Ja!

— En een stukje spek daarbij?

— Doe maar zooals gij denkt dat 't goed is...

Het huisje bestond uit twee benedenkamers en eenen zolder, waarop men langs eene los staande ladder op klom.

Jan Renaud ging naar de andere benedenkamer, waar het geheele ameublement bestond uit een tafeltje, vier matteo stoelen en een oud, rood geschilderd koffertje.

Genoveva was druk bezig om het eenvoudig ontbijt gereed te maken.

Jan Renaud stoot de deur achter zich toe en was nu alleen.

Hij haalde een tamelijk dik pak uit zijnen zak. Het waren de papieren, die hij des nachts uit de kamer had gehaald, die door den vermoorden jongeling, in de herberg te Saint-Irun, was bewoond geweest. Daar hij die papieren niet aan mejufvrouw Mellier had kunnen ter hand stellen, was hij er erg mee verlegen.

De woorden van den stervenden jongeling weerklonken nog in zijne ooren, en hij besefte zeer terecht dat, als bewaarder van die papieren en van het gewichtig geheim, dat zij behelsden, er eene groote verantwoordelijkheid op hem rustte.

Hij dierf ze niet bij zich houden, want hoe licht zou hij ze kunnen verliezen, en als hij ze in eene kast, in een koffertje of ergens anders verstopte, was hij bang, dat zijne vrouw ze misschien zou vinden. Hij stelde het grootste vertrouwen in haar, hij achtte haar zelfs in staat om een geheim te bewaren, maar hij had beloofd, ja, gezworen, zich geen woord te laten ontvallen omtrent zijne ontmoeting met den jongeling.

Daar niemand iets van het bestaan der geheimzinnige papieren mocht weten, moest hij ze gedurende de afwezigheid van mejufvrouw Mellier ook voor de blikken van Genoveva verbergen.

Genoveva was ongetwijfeld even nieuwsgierig als alle andere vrouwspersonen en bovendien had zij een groot voordeel boven haren man: zij kon lezen.

Jan Renaud wist dus geene raad met de papieren.

Hij had geene groote verbeeldingskracht en was alles behalve vindingrijk. In de laatste uren had hij, in eenen staat van hevige opgewondenheid verkeerende, meer nagedacht en overlegd dan gedurende zijn geheel leven, en de arme man was nu niet in staat om geregeld na te denken.

Niettemin moest hij, kost wat kost, de papieren in veiligheid brengen.

Onwillekeurig opende hij het rood geschilderd koffertje.

Waarschijnlijk deed hij dit niet in de hoop, in dat koffertje eene bergplaats naar zijnen wensch te vinden, maar hij vond er eene ronde blikken doos in, waarin zijne vrouw hare zaden voor den moestuin bewaarde. Die doos was nu ledig. Hij deed de papieren erin en het deksel er weer op. Maar eenskaps bedacht hij, dat zijne vrouw de doos misschien spoedig weder zou willen gebruiken, en hij was opnieuw radeloos.

Toen riep hij al zijne verbeeldingskracht te hulp en deed eene laatste poging om iets te bedenken, dat hem zou voldoen.

Na eenige oogenblikken in gedachten verzonken te zijn geweest, had hij iets gevonden.

Hij was zoo tevreden over zichzelven, dat een lach van zelfvoldoening op zijne lippen kwam. Waarlijk, nu hij een zoo groot bezwaar had opgelost, mocht hij met het volste recht er trots op zijn.

Hij wilde dadelijk aan de uitvoering van zijn denkbeeld beginnen, maar zijne vrouw riep hem. De soep was gereed en stond reeds op de tafel te dampen.

Het ontbijt duurde hoogstens een kwartier.

— Jan, zegde Genoveva opstaande, ik ga naar de beek om te wasschen. Ga een paar uren naar bed, jongen; gij zijt moede en dat zal u opbeuren.

— Dat zou onzen buurman niet aanstaan, ik heb beloofd vandaag zijn gras te maaien.

— Dat kan wel een paar uren wachten, en als gij er van dezen avond niet meê klaar zijt, doet gij morgen het overige. Dat zal niet hinderen, de lucht ziet er niet uit om te regenen.

— Nu, ik zal aan uwen wensch voldoen, zijt gij dan tevreden?

— Ja! Tot straks!

Zij nam den emmer met heet water, een pak waschgoed, de zeep en ging de deur uit.

— Nu kan ik mijnen gang gaan, zonder te moeten vreezen gestoord te worden, sprak Renaud tot zich zelven.

— Hij ging weer naar de andere kamer.

De vloer van de eerste kamer was een mengsel van kleiaarde, zand en cement, dat zoo hard als steen was; de tweede kamer had de weelde van eenen houten vloer.

Jan nam uit eene kast in den muur een breekijzer, eenen beitel, eene nijptang en eenen hamer en ging haastig aan het werk, om vlak aan den muur eene plank uit den vloer te lichten. In eenige minuten was hij daarmede gereed.

Toen maakte hij met den beitel eenen steen in den muur los en nam dien er uit; vervolgens ging hij naar het koffertje, nam de blikken doos en stopte die in de holte, waar de steen gezeten had, waarna hij de holte met aarde en kalk aanvulde; daarna maakte hij den grond zooveel mogelijk gelijk en spijkerde de plank weer vast.

Nadat hij den steen op de plaats hij eenen hoop anderen geworpen en met den bezem een paar strekken over den vloer gedaan had, zou het meest geoefende oog niets bespeurd hebben van hetgeen hij zooeven had verricht.

Hij was overtuigd, dat zijne vrouw de papieren niet zou vinden, en kon nu gerust gaan slapen.

Of inderdaad die gedachte bij hem opkwam, of dat hij den raad van Genoveva wilde volgen, kunnen wij niet beslissen, maar dat is zeker, dat hij geheel gekleed op het bed ging liggen.

In weerwil van de herinnering aan de vreeselijke gebeurtenis van den afgeloopen nacht en aan de woorden van den stervenden jongeling, die gedurig in zijne ooren weerklonken, vielen van vermoeienis zijne oogen toe.

Toen Genoveva twee uren later terugkwam, lag hij in eenen diepen slaap.

Het was negen uur. Zij liet hem nog liggen. Even voor tien werd hij wakker. Genoveva zat bij zijn bed te naaien.

Zijt gij van dezen morgend niet langs Frémicourt gekomen? vroeg zij.

— Hoe vraagt gij dat zoo?

— Omdat gij mij er niets van gezegd hebt, dat er in den afgeloopen